

Badische Landesbibliothek Karlsruhe

Digitale Sammlung der Badischen Landesbibliothek Karlsruhe

Tractatus sacerdotalis de sacrametis deq diuinis officiis: et eoru administratioibus

Nicolaus <de Plove>

Argentine, 1508

De secunda parte misse

[urn:nbn:de:bsz:31-306282](https://nbn-resolving.org/urn:nbn:de:bsz:31-306282)

Expositio secunde

orem. i. oēs orate. vt qd petim?
facilius ipetrem. Et tuc d: colle
cta seu orō. q̄ deligt q̄ xps dans
nobis exemplū orauit. Et d: col
lecta. qz fit sup pplm collectum.
vl qz i ea colligit ppli oīo seu de
p̄cario. Et fit in dextra pre altar?
p̄ quā designatur bona eterna z
sp̄ualia. que p̄mo sunt petenda.
iuxta illud. Primū querite reg
nū dei. fit enā versus orientē iux
ta Damascenū. li. iij. c. xi. vt p a
radisum affectare monstrarem^{us}
q̄ est in partibz orientis. Secūdo
vt xpm crucifixū (q̄ x̄sus orientē
stās in cruce respiciebat) artēda
mus. Tertio vt ipm iudicē inde
vcturū scem. Quqz aut d: vna
oīo rōne solēntatis Aliqñ due
vel tres vsqz ad septenariū z nō
vltra. qz fm Inno. dñs seprē pe
titiōibz docuit orare. Et etiaz qz
vltra i rediū verteret. de p̄se. dist.
ij. cū omnia. Quādo aut impo
nunt p̄les collectae. tūc p̄mo ipo
nant due. postea tres. vl primo
vna. z postmodū due. ita q̄ ma
ior numerus sequat. Et sp̄ fiat in
numero ipari. qz persone diuine
sunt ipares in numero. Et dir
gunt oēs oīones p̄ri z filio z nō
sp̄ūscro. qz cū ip̄e sit donū. a do
no nō petū donū. fm Bern. de
paritinis De modo aut dcludē
di collectas dant x̄sus. Per do
minū dicas cū p̄rem pl̄ byf oras
Cū ipm memores p̄ eundē dice
re debes. Cū xpo loqueris. p̄ eun
dem dicere q̄ras. Quitecūqz sit

collecta finis in illo. Si sp̄s al
mus eiusdē dicere debes. Hoc
est. vbiqz ad deū p̄rem dirigis
orō. z nō est mētio de filio dicat
p̄ dñm zc. Si aut ibi est mētio
filij dicat p̄ eundē dñm zc. Si
aut ibi est mētio de sp̄ūscro dicat
p̄ dñm zc. q̄ tecū viuit z regnat
in vnitare eiusdē sp̄ūscro de p̄
om. se. se. am. i. p̄ oīa p̄ntia z futu
ra. Nullus autē d: sibi facere no
uas collectas q̄ nō sunt ab ecclia
pbate. qz h̄ phibuit cōclū affir
canū. cui ieruit Aug. Scien
dum etiaz q̄ si imponit collecta
defunctoꝝ in missa viuoꝝ q̄ illa
d: esse penultima z non vltima
qz finis d: suo p̄ncipio cōuenire
Nullo aut modo i missa defun
ctoꝝ collecta p̄ viuis d: imponi
qz mortui viuos iuuare nō p̄nt.
Itē collectas dici p̄cepit Syma
chus natione sard. āno. ccccxiij.

De secunda parte misse.

repedita

e prima parte misse
q̄ est ad ppli p̄pa
rationē. dicendū est de sc̄da q̄ ē
ad ppli instructōez. z incipit ab
epl̄am q̄ docet ppl̄s in diuinis
mādat̄is. Et h̄z sex partes. s. my
steriale informatiōē. de q̄ i ep̄i
stola. p̄ntialem opatiōē. de qua
in graduāli. salutarē lamentatiō
nem. de q̄ in tractu. sp̄ūalem ex
ultatiōē. de q̄ in allā p̄ncipale
instructiōē. de q̄ in euāgelio. z
specialē fidei instructiōem. de

partis misse

qua in simbolo. Sed 3 aut In-
no. epla significat officiu pcurso-
ris: q pibat ante facie dñi. Et qd
pdicit: pñiam agere. ideo sequit
graduale. Sz qd post pñiam se-
quit gaudium: qd ipse dixit. Ap-
propinquabit em regnū celoz.
ideo sequit: alleluia: qd est can-
tus gaudij. Et qd post Joānis
doctrinā secura ē doctrina xpi.
ideo sequit euāgelii q est doctri-
na xpi postq secura ē fides apo-
stolorū. ideo sequit symbolum.
Quare aut epistole nō sūt d li-
bris moysi: qd in illis pmittuntur
reporalia. in eplis sō pauli erer-
nalia. Et hac rōne lectiōes de li-
bris moysi termināt in gravem
accentū. Sed lectiōes eplaz in
acutū: quia sursum tendūt. Gra-
duale fm Inno. dī a gradibz in
qbus cantabāt. 2 significat con-
versionem fidelū penitentium.
Et interponit versus ad desig-
nandū q nullus verā pñiam fa-
cit nisi plene cōuersus sit ad de-
um. Et obmittit graduale in fe-
stis paschalibus: 2 loco eius dicit:
Dec dies: Quia illi dies statum
ecclesie futurū felicē inīnuant.
sz statum post resurrectionem:
vbi nō erit pena sed gaudij. Al-
leluia vox leticie significat gau-
dium penitentū: quod habent
ex pmissio premio. Et canit etiā
in aduentu. quia licet sancti pa-
tres h. buerūt spem de incarna-
tione xpi. In qd certi d h erant.
ideo exultabāt. Sz in septuage-

sima obmi tit. qd rñe casus pñit
hominis desit. loco cuius canit
tur tractus cū plixitate 2 asperi-
tate vocis: significās plixitatem
miserie pñtis incolarū. Et hoc
Symachus papa instituit sic
2 collectas. Addit etiā qñqz pñā
post alleluia: sz que est vox exul-
tatiōis: ad signandū gaudium
corpōs 2 anie. Et est instituta a
Nicolao papa. Prius em can-
tabāt neuima quoddā longum
post alleluia: loco cuius Nicola-
us papa in festiuitatibz p apuis
prolam cātare instituit. Signi-
ficat etiā diutina ptractio notā-
rū ipsius alleluia gaudij celestz
partie: qd est absqz fine. 2 fit sine
voce significatiua: qd tale gaudi-
um nulla lingua exprimere pōt
2c. Euāgelii quod legit in sinis-
tra pre altarē designat: q p ipm
peccatores sunt vocari. Et dicit
versus aquilonē ad euitationē
maloz: 2 imitationē bonoz. ma-
licem per aquilonē significant.
Nā p aquilonē diabol⁹ frequē-
ter designat: cōtra quē est euā-
gelii. Et dī in loco alto: sz i pul-
pito. qd nō fit in epistola: qd al-
tus locus dat seruantibz euāge-
liū: qd celū. Et pp̄ hoc etiā ter-
minat in altū. Premittit aut an-
te euāgelii domin⁹ vobiscū: sa-
lutatio populi. per qd disponit
populū ad audienduz deuote.
Et chorus rñder: 2 cū spū tuo:
id est sicut tecū est deus ad dī-
cendū verbū dei: ita nobiscū sit

Expositio prime

ad audiendū. deinde signat se in principio et in fine. Primo in libro facit signū crucis. q. d. crucifixū p̄ dico. **S**ed in pectore. q. d. crucifixū credo. Deū in facie. ac si dicat. crucifixū p̄dicare n̄ erubescō. **S**ilr̄ ppl̄us faciat ne diabolus p̄rat facies ac mētes eoz ab auditiōe p̄bi dei in principio. et in fine ne verbū tollat de cordibz eoz. Debet etiā ppl̄s stare et nō sedere. in signū q̄ sunt parati pugnare p̄ euāgelio. et caput eleuare in signū reuerētie. Et hoc statuit Anastasi⁹ papa p̄m⁹ anno dñi ccccij. habet etiā d̄ p̄se. di. i. apl̄ica. Item arma v̄ baculos ponere. in signū q̄ iuxta doctrinā euāgelicā parati sunt non armis sed patientia se defendere. iuxta illud **S**i q̄s te percusserit ad vnā manū illā p̄be ei et alterā. Aliqñ autēz thurificatur circa euāgelio. per quod fecatur odor bone opationis. iuxta illud. Sic lucet lux vestra etc. Dat etiā osculū libri tm̄ sacerdotibz post euāgelio et clericis. ad designandū q̄ ip̄s dñe eēt manifesta diuina secreta. ceteris autē i parabol. Lu. viij. Post h̄ canit̄ symbolū nicenū. qd̄ marciā⁹ roman⁹ post siluestz̄ instituit āno dñi. ccc. xxxix. Et d̄: a sin quod est cō. et bolos mortuus. q̄si p̄positū p̄ mortuos paruos. i. articulos. Est. n. collectū ex diuisis locis sacre scripture q̄ ē tora fides. **E**xpositū ē tm̄ p̄p̄ maiore caute lā. i. p̄p̄ hereticos. ne sit difficile

querere articulos fidei in scripturis multis. Et est triplex symbolū. Primum ap̄toz. i. credo. qd̄ cōit̄ d̄r̄ i prima et i cōpletorio. **S**ecundū Athanasij. scz. Quicūqz vult salu⁹ eē. Et tertū Nicenū. qd̄ in synodo nicena fuit cōpositū. Istū autē pot̄ canit̄ in missa q̄ aliud. qz cōditū est tpe ventris p̄p̄alate p̄ hereticos insurgētes. et clarius est determinatiū fidei q̄ symbolū ap̄toz. ideo potius canit̄ istū q̄ illud. Un̄ licet eadē sit veritas vtrōqz. magis tm̄ dare in vno q̄ in alio. Latit autē alte et exp̄sse. vt omes illd̄ discant et sciant.

De tertia parte missę.

Insequē

Ceter vidēdū est d̄ tertia parte missę q̄ d̄r̄ oblatio: que p̄inet sub se sex partes. **P**rima est ppl̄i exultatio p̄ q̄b̄ offerre d̄z. et hec signat p̄ offerro riū. **S**ed a est oblatiōis p̄sentatio: ubi. **S**uscipe sancta trinitas. **T**ertia est altaris thurificatio. **Q**uarta cordis hūiliatio. cū d̄r̄: **I**n spū hūiliatōnis. **Q**uinta sequēs orōnem. i. secretū. **S**exta: manū ablutio. Circa qd̄ sciendū q̄ sacerdos post symbolū dic̄ Dñs vobiscū. ad significandū q̄ ex̄q̄ d̄z ad oblatiōez accedere. et nulla oblatio p̄r̄ eē accepta sine deo: ideo dic̄: Dñs vobiscū. Et qz tā sacerdos q̄ ppl̄us debet esse valde attentū circa oblatio